

Prædiken juleaftensdag 2021

Aastrup kirke kl. 14.30

Tekster: Esajas` bog 9,1-6a; Lukas 2,1-14

Salmer 94, 104, 119, 120

I Faderens, Sønnens og Helligåndens navn – Amen.

Hvor er det dejligt at stå her igen efter sidste års nedlukning, som så pludseligt forbød os at samles her i kirken.

Hvor er det dejligt atter at lade ordene fra juleevangeliet fylde rummet.

Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket.

Dejligt atter at høre det livsbekræftende evangelium, som vi jo i grunden kender så godt og som emmer af tryghed og rigtig julestemning.

Fortællingen om folketællingen, der blev til en folkevandring. For at strø lidt malurt i bægeret kunne man sige: næsten som vore dages folkevandringer til Coronatestcentrene.

Første gang jeg mødte et af dette års konfirmandhold, spurgte jeg, om de kendte noget til biblen og dens mange fortællinger?

Svaret kom prompte fra én pige på holdet, der sagde: *Jeg kender i hvertfald den fortælling, der handler om, at et barn bliver født i en stald, fordi der ikke var plads til dem på hotellet.*

Jeg borede lidt videre og fandt hurtigt ud af, at de faktisk alle var helt fortrolige med historien og kendte mange af dens detaljer ganske godt.

Når nu juleevangeliet kendes af så mange, hænger det nok ikke udelukkende sammen med den søgning, der er mod kirkerne juleaftensdag, men det er snarere fordi, at juleevangeliet er en smuk og nærmest poetisk fortælling, som nærmest magisk spinder binder fortid, nutid og fremtid sammen og lader vejen åben til, at tankerne kan vandre frit mellem dét, der har været og dét, der så engang skal komme. En fortælling vi særligt husker blandt alle de andre.

Og ikke mindst, at det som i virkeligheden gør juleevangeliet allerstærkest er, at det insisterer på at tale imod vores erfaringer og i ganske særlig grad kæmper for at skaffe glæden en plads i den verden, som tilsyneladende har så svært ved at tage imod den.

Julens budskab taler lige ind i hjertet hos det uperfekte menneske.

Ofte siger vi, at forventningens glæde er den største, men jeg tror næppe, at hyrderne nærrede de største forventninger medens de lå ude på marken og holdt nattevagt over deres hjord. Og så pludselig lød ordene alligevel i mørket: *Frygt ikke! Se, jeg forkynnder jer en stor glæde, som skal være for hele folket. I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren.*

Midt i mørket skinnede glæden lys pludselig omkring dem. De var gaske uforberedte på, at det kunne ske og *det skete så alligevel i de dage* – forhåbentlig sker det også i vore dage?

Jeg tror at juleevangeliet for mange af os bringer minderne frem.

Måske minder fra en barndom, hvor alt ligesom var anderledes – hvor alt i bund og grund var mere juleagtigt – mere glædeligt. Spørgsmålet er så bare om, det er vores hukommelse den er gal med, eller om det virkelig var anderledes?

Når jeg lader tankerne gå tilbage, husker jeg særligt de mange forberdelser, der knyttede sig til julen.

Duften af nybagte småkager i begyndelsen af december, julepynten ja! i virkeligheden begyndte forberedelserne længe før december.

Allerede i årets første måneder kom damen fra julens glæde nemlig, og det fortsatte hun med året ud.

Julens glæde var, og er, en forening, der har til formål at sikre, at folk overhovedet har penge tilbage til jul.

Hun kom som regel lige efter at far havde fået løn og mor åbnede da sin husholdningskasse og satte et beløb ind på kontoen.

Damen havde en opsparingsbog, hvori hun indklistrede små mærkater, som så svarede til det indbetalte beløb.

For os børn steg forventningens glæde støt i takt med, at bogens sider blev fyldt ud med flere og flere af de små klistermærker.

Baggrunden for initiativet er som sådan dystert nok. Pengene var små for mange, og indbetalingerne var nok i høj grad styret af frygten for, at kassen skulle være tom, når julen endelig kom. Så det gjaldt bare om at forberede sig godt.

Frygt ikke – lyder englens ord, men det er jo så let at sige.

For en god forberedelse kan være med til at sikre, at julens glæde finder vej ind i vore hjem. Problemet er bare at budgetter og bufferkapital ikke gør det alene og nogen gange gør de faktisk lige det modsatte, fordi forventningerne på den måde bliver skruet for højt op.

Juleglæden er spontan. Vi kan skrive den på vores ønskeliste, men den kan aldrig stå på vores bestillingsliste.

Juleglæden er som en fri lille fugl, der pludselig lander i vindueskarmen. Den kan vende om eller den kan flyve ind gennem vinduet, men så kan den også blot flagre hjemløs omkring i stuen, for derefter vips! at forsvinde ud gennem det åbne vindue.

Heldigvis kan glædens fugl også slå sig ned mere permanent. Glædesfuglen kan måske endog bygge rede og være hos os i mange år.

Men desværre lever den ikke for altid og pludselig en dag ligger den så død i sin rede. Glæden er forsvundet og det eneste man står tilbage med er følelsen af tomhed.

Kærligheden blev pludselig gjort hjemløs og det kan være umuligt atter at finde juleglæden frem. Alt har ligesom mistet sin betydning og andre meneskers glade julestemning gør i virkeligheden bare tingene værre.

Englens ord lyder: *Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket*, men man føler sig simpelthen ikke længere som en del af folket. Man føler sig udstødt.

Lyt så alligevel til englens budskab, for det er et budskab der rækker langt videre end bare til nogle forvildede hyrder på en mark udenfor Betlehem engang for længe siden.

Budskabet henvender sig i virkeligheden til alle os, som sidder i mørket og dødsenglens skygge, og budskabet fortæller, at selv om glædens fugl er fløjet ud ad vinduet, flyver den til et sted, hvor gensynet med de kære venter forude og hvor glæden atter engang skal være for hele folket.

Et sted, hvor heller ikke du længere vil tvivle på, om du tilhører folket.

Evangeliet taler glædesløsheden imod med sit budskab om, at glædefuglen atter engang vil vende tilbage. Det er måske netop juleevangeliets styrke, at det taler til enhver af os, med sine billeder af, hvordan glæden alligevel formår at finde rum, selv når der ikke synes plads til os i herberget.

Englens budskab lyder:

»Frygt ikke! Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket: I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren. Og dette er tegnet, I får: I skal finde et barn, som er svøbt og ligger i en krybbe.«

Den havde de godt nok ikke set komme!

Et barn – hvad skal vi bruge det til?

Evangeliet kommer heldigvis ikke med en konkret vejledning til, hvorledes vi atter skal finde glæden, når livet forekommer glædesløst. Det befriende ved juleevangeliet er nemlig, at Gud ikke giver os en ny lov eller en ny lære – han giver os i stedet et barn.

Dermed formår Gud at kalde på det mest menneskelige træk i os, nemlig glæden over et nyfødt barn.

Et barn hvor hele livet venter forude – et barn er den mest anskuelige form for glæde og et barn varsler altid en helt ny begyndelse.

Se hende der sidder der!

Se ham der sidder dér med sin nissehue!

Se! Hvordan også de forkynder os en stor glæde.

Den jødisk-amerikanske tænker Hanah Arendt har forsøgt at vende vores optagethed af, at livet har en udløbsdato til noget helt andet. – Til glæden over at livet faktisk har haft en begyndelse – at livet er givet os forud, for vore egne bestræbelser på at fylde det med indhold.

Hun skriver et sted: ”Vi fødes ikke til at dø – Vi fødes til at begynde” – Det er aldrig for sent at begynde.”

Arendt var ikke så optaget af døden, hun var mere optaget af, at vi fødes – En dag skal du dø – ja! men alle de andre dage skal du leve.

Da nazimørket truede hende allermest, kæmpede hun kostant for at finde nye lyspunkter, som kunne være anledning til nye begyndelser.

Juleevangeliet handler netop om, at i begyndelsen blev et lys tændt midt i mørket. Skabelsens lys og da Gud så at menneskene havde mistet glæden og havde vendt sig bort fra ham, besluttede han alligevel at glæden endnu engang skulle være jordens gæst.

Af kærlighed til os mennesker skænkede han os sin Søn for at enhver som tror på ham ikke skal fortabes, men have evigt liv.

Gud gav os barnet i krybben. Dermed gav han os en helt ny begyndelse.

I ham findes glæden, også når du har glemt at klistre mærker til julens glæde ind i din bog. I hans livsbog har du allerede fået et mærke.

Julevangeliet er budskabet om, at uanset vore bestræbelser på at skrive verden i mandtal, så finder Gud alligevel en vej ind i vore hjerter. Julevangeliet er beretningen om at der altid venter en ny begyndelse.

Uanset vore bestræbelser på at sikre julen så lyder budskabet alligevel: Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket. Og uanset hvem du så end er, vil du altid være en del af folket.

Glædelig jul til jer alle.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed

Amen.